

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA TERENÓW W REJONIE UL. BALONOWEJ W POZNANIU

OPRACOWANIE:

ZESPÓŁ OPRACOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH
MGR JOANNA ZOMERSKA

WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE AKUSTYKI

MGR KRYSZYNA BEREZOWSKA-APOLINARSKA
BIEGŁY Z LISTY WOJEWODY WLKP. NR 0006

POZNAŃ, CZERWIEC 2012 R./WRZESIEŃ 2012 R.*/STYCZEŃ 2018 R.**/MAJ 2018 R.***

* NINIEJSZA PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO UWZGLĘDNIĄ OPINIĘ ZŁOŻONĄ DO PROGNOZY PRZEZ RDOŚ W POZNANIU, NA ETAPIE OPINIOWANIA PROJEKTU MPZP

** PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO UAKTUALNIONA NA PONOWNE OPINIOWANIE I UZGADNIANIE PROJEKTU MPZP

*** PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO UWZGLĘDNIĄ OPINIĘ ZŁOŻONĄ DO PROGNOZY PRZEZ RDOŚ W POZNANIU NA ETAPIE PONOWNEGO OPINIOWANIA PROJEKTU MPZP

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1. Informacje wstępne	3
1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania	3
1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania	3
1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy	4
2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	6
2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	6
2.2. Rzeźba terenu	7
2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe	7
2.4. Warunki wodne	7
2.5. Szata roślinna	8
2.6. Zwierzęta	8
2.7. Gleby	9
2.8. Klimat lokalny	9
2.9. Dziedzictwo kulturowe	10
2.10. Jakość powietrza atmosferycznego	10
2.11. Klimat akustyczny	11
2.12. Jakość wód	12
3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU	13
4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	13
4.1. Cel opracowania projektu planu	13
4.2. Ustalenia projektu planu	13
4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami	15
4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	15
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	16
6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	20
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	20
6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne	21
6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	21
6.4. Oddziaływanie na szatę roślinną, zwierzęta i różnorodność biologiczną	22
6.5. Oddziaływanie na krajobraz	23
6.6. Oddziaływanie na ludzi	23
6.7. Oddziaływanie na powietrze	24
6.8. Oddziaływanie na klimat lokalny	24
6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny	25
6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe	27
6.11. Oddziaływanie na dobra materialne	27
6.12. Oddziaływanie na obszary prawnie chronione, w tym obszary Natura 2000	27
6.13. Oddziaływanie transgraniczne	27
7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	28
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	28
9. WNIOSKI	28
10. STRESZCZENIE	29

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

1. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania
- 2a. Geologia – Szczegółowa mapa geologiczna Polski – fragment ark. 471 Poznań
- 2b. Geologia – Legenda do Szczegółowej mapy geologicznej Polski
3. Zasięgi oddziaływania hałasu lotniczego i samochodowego w porze dzieńno-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) oraz porze nocnej (L_N) – w stanie istniejącym w roku 2017
4. Dokumentacja fotograficzna obszaru opracowania
5. Projekt mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu, MPU 2018 r. – etap procedury planistycznej – wyłożenie

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu. Projekt opracowywany jest na podstawie uchwały Nr LXXVII/1156/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 21 września 2010 r.

Projektem planu objęto obszar zlokalizowany w zachodniej części Poznania, w południowej części osiedla Wola, pomiędzy ul. J. H. Dąbrowskiego a lotniskiem Poznań-Ławica. Obszar objęty sporządzeniem planu zajmuje powierzchnię 0,68 ha.

Obecnie na omawianym terenie obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Jeżyce 3” w Poznaniu, zatwierdzonego uchwałą Nr LXXIII/857/III/2001 Rady Miasta Poznania z dnia 20 listopada 2001 r. Analizowany w prognozie obszar stanowi niewielki fragment zlokalizowany w południowej części wyżej wspomnianego mpzp.

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Zgodnie z art. 46 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*², zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy – Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismem WOO-

¹ Dz. U. z 2017 r., poz. 1405, tekst jednolity z późn. zm.

² Dz. U. z 2017 r., poz. 1073, tekst jednolity z późn. zm.

III.411.159.2011.AK z dnia 01.04.2011 r.) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu (pismem NS-72/1-101(1)/11 z dnia 25.03.2011 r.).

1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Kondracki J., *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Krygowski B., *Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. I Geomorfologia*, PTPN, Wyd. Mat.-Przycz., Komitet Fizjograficzny, Poznań 1961,
- Jeż J., *Przyrodnicze aspekty bezpiecznego budownictwa*, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2001,
- Szponar A., *Fizjografia urbanistyczna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- *Wśród zwierząt i roślin*, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002.

Materiały kartograficzne:

- mapa zasadnicza dla obszaru planu w skali 1:1000,
- mapa ewidencyjna gruntów w skali 1:1000,
- mapa glebowo-rolnicza,
- Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, GUGiK 2001 r.,
- Mapa sozologiczna 1:50 000; ark. N-33-130-D Poznań, GUGiK 2004 r.,
- Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 - Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990,
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Główny Użytkowy Poziom Wodonośny, Pierwszy Poziom Wodonośny w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Mapy warunków budowlanych na głębokościach 1 m, 2 m, 4 m, w skali 1:10 000, ark. Poznań – Smochowice N-33-130-D-a-4, Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych, Przedsiębiorstwo Geodezyjne i Geologiczno-Fizjograficzne GEOPROJEKT, Warszawa, sierpień 2007 r.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r., poz. 519, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa, w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1073, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2018 r., poz. 142, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2018 r., poz. 21, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2005 Nr 236, poz. 2008 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1566 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2017 r., poz. 2187, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1332, tekst jednolity z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71, tekst jednolity),
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, tekst jednolity z późn. zm.),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. Nr 120, poz. 826) – akt archiwalny,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408),
- Uchwała Nr XVIII/302/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 stycznia 2012 r. *w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Ławica w Poznaniu* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2012 r., poz. 961),
- Rozporządzenie Nr 39/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31 grudnia 2007 r. *w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2008 r., Nr 4, poz. 61) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla stref: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241),
- Uchwała Nr LIV/978/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 26 września 2017 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”*,
- Uchwała Nr LXXIII/857/III/2001 Rady Miasta Poznania z dnia 20 listopada 2001 r. *w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Jeżyce 3” w Poznaniu* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 grudnia 2001 r. Nr 162, poz. 4483).

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań 2012 r.,
- Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005,
- Baza danych geologiczno – inżynierskich wraz z opracowaniem Atlasu geologiczno – inżynierskiego Poznania, zespół pod kierunkiem mgr inż. Mirosława Musiatewicza, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, PGiGF „Geoprojekt” Sp. z o.o, Warszawa, sierpień 2007,
- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2016 r. /wg badań PiG/, poznan.wios.gov.pl,
- Objasnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000, arkusz Poznań (471), Chmal R., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1997,
- Objasnienia do arkusza Mapy Hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), Biuro Studiów i Badań Hydrogeologicznych i Geofizycznych „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa 2000,
- Ocena opisowa jednolitych części wód powierzchniowych badanych na terenie województwa wielkopolskiego ocenionych na podstawie wyników monitoringu przeprowadzonego w 2016 r. i ważnych wyników klasyfikacji wskaźników z lat poprzednich, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2017,
- Projekt Uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu, MPU 2018,

- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań 2011 r.,
- Stan środowiska w Wielkopolsce, Raport 2017, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań, 2017 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016, WIOŚ, Poznań 2017 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.,
- Uchwała Nr LXXVII/1156/V/2010 Rady miasta Poznania z dnia 21 września 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu,
- Mapa akustyczna miasta Poznania 2017, AkustiX, *lemitor* OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017.

Inne źródła:

- wizja terenowa (maj 2012 r., styczeń 2018 r.),
- dokumentacja fotograficzna (maj 2012 r., styczeń 2018 r.),
- <http://www.poznan.pios.gov.pl>,
- mapa SIP ZGiKM GEOPOZ.

Informacje uzyskane z powyższych materiałów oraz obserwacje zebrane podczas wizji terenowych pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru – w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów wskazano obecny sposób zagospodarowania obszaru objętego projektem planu oraz jego najbliższego otoczenia oraz określono stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód podziemnych i klimatu akustycznego. Jednocześnie należy podkreślić, że przeprowadzenie wizji terenowych w ograniczonym przedziale czasowym nie pozwoliło na przeprowadzenie inwentaryzacji w sposób wyczerpujący, pozwalający na zidentyfikowanie wszystkich gatunków flory i fauny występujących w granicach obszaru opracowania.

Ponadto, w prognozie dokonano analizy i oceny ustaleń projektu planu oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy. Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz stopień szczegółowości ustaleń projektu planu miejscowego.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar objęty ustaleniami miejscowego planu położony jest w zachodniej części Poznania, w południowej części osiedla domów jednorodzinnych Wola. Granice obszaru projektu mpzp wyznaczają ulice: od zachodu Pilotów, od północy Z. Burzyńskiego oraz od wschodu i południa Balonowa. Granice projektu mpzp wskazano na ortofotomapie na załączniku 1.

Ustalenia projektu planu obejmują teren działki budowlanej nr 149/1, ark. 02, obręb Jeżyce oraz fragmenty ulic: Z. Burzyńskiego, Balonowej i Pilotów.

Teren działki jest w niewielkim stopniu zainwestowany. Znajdują się na nim dwa budynki, z których jeden w przeszłości pełnił funkcję pawilonu handlowego. Pozostała część działki jest niezabudowana. Jej powierzchnia w pobliżu budynków została utwardzona betonowymi płytami, pozostała część jest nieutwardzona, porośnięta spontanicznie rozwijającą się zielenią. Od dłuższego czasu budynki znajdujące się na działce są nieużytkowane i poddawane dewastacji. Ich zły stan techniczny oraz ogólny stan zagospodarowania działki wpływają negatywnie na walory krajobrazowe tej części osiedla.

Przedmiotowa działka położona jest wśród terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zarówno wolnostojącej, jak i bliźniaczej i szeregowej. Nieco dalej na południe (niecałe 100 m), poniżej ul. 5 stycznia, znajduje się teren ogrodów działkowych ROD Żwirki i Wigury II oraz nieco w kierunku zachodnim teren Portu Lotniczego Poznań-Ławica.

2.2. Rzeźba terenu

Obszar opracowania, wg podziału Polski na jednostki fizycznogeograficzne położony jest w mezoregionie Pojezierze Poznańskie (315.51), w obrębie makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5)³. Natomiast zgodnie z podziałem geomorfologicznym Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego, analizowany obszar należy do subregionu Równina Poznańska (VIII₆), będącej częścią Wysoczyzny Poznańskiej (VIII)⁴.

Pod względem geomorfologicznym omawiany obszar położony jest na w obrębie równiny sandrowej, stanowiącej fragment rozległego sandru junikowskiego. Sandr powstał na przedpolu strefy marginalnej zlodowacenia bałtyckiego (faza poznańska), na styku z wysoczyzną morenową, która zajmuje obszar Jeżyc oraz Grunwaldu. Obszar projektu planu jest terenem płaskim, wyniesionymi na wysokość 90 m n.p.m.

2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Podłoże omawianego terenu budują plejstoceny osady czwartorzędowe o miąższości ok. 40 m. Stanowią je dwie serie glin zwałowych – głębsza pochodząca z okresu stadiału Warty zlodowacenia środkowopolskiego oraz płytsza fazy leszczyńskiej zlodowacenia północnopolskiego. Są to głównie gliny piaszczyste i piaski gliniaste z domieszką kamieni i piasków. Osady gliniaste rozdzielone są warstwą piasków i żwirów wodnolodowcowych z okresu zlodowacenia środkowopolskiego. Na fragmencie obszaru planu, przypowierzchniowo nad warstwą gruntów rodzimych zalega cienka warstwa osadów pochodzenia antropogenicznego w postaci nasypów.⁵

Podłoże utworów czwartorzędowych stanowią nieprzepuszczalne iły i mułki okresu pliocenu, zalegające na warstwie piasków, mułków i iłów okresu miocenu.

Podsumowując, na analizowanym obszarze występują głównie grunty nośne, a obszar charakteryzuje się korzystnymi warunkami budowlanymi.

2.4. Warunki wodne

Obszar projektu mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu położony jest w dorzeczu Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Potok Junikowski (kod (PLRW60001718576) oraz w granicach jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 60 (PLGW60060). Na omawianym terenie nie występują ciek i zbiorniki wodne.

Wody gruntowe w obrębie równiny sandrowej występują w piaszczysto-żwirowych osadach na ogół na głębokości 4-5 m p.p.t. Zwierciadło wód gruntowych ma charakter swobodny, podlegający wahaniom sezonowym o amplitudzie 0,5-1,5 m. Zasilanie poziomu gruntowego odbywa się głównie poprzez bezpośrednią infiltrację wód opadowych i drenaż głębszych poziomów w obrębie obniżen dolinnych.

Głównym użytkowym piętrzem wodonośnych w rejonie opracowania jest poziom międzyglinowy środkowy (czwartorzędowa jednostka hydrogeologiczna oznaczona symbolem 4abQII/Tr). Warstwę wodonośną tego poziomu tworzą piaski średnioziarniste i gruboziarniste oraz żwiry, o miąższości na ogół od 10 do 20 m, lokalnie do 30 m.⁶ Zasilanie tego poziomu odbywa się przez przesączanie wód poprzez gliny morenowe z nadległego poziomu wodonośnego czwartorzędu.

³ Kondracki J., *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994

⁴ Krygowski B., *Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. I Geomorfologia*, PTPN, Wyd. Mat.-Przyr., Komitet Fizjograficzny, Poznań 1961

⁵ Mapy warunków budowlanych na głębokościach 1 m, 2 m, 4 m, w skali 1:10 000, ark. Poznań – Smochowice N-33-130-D-a-4, Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych, Przedsiębiorstwo Geodezyjne i Geologiczno-Fizjograficzne GEOPROJEKT, Warszawa, sierpień 2007 r.

⁶ Mapa hydrogeologiczna w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), wersja cyfrowa

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na Mapie hydrogeologicznej, obszar projektu planu zaliczony został do obszarów o średnim stopniu zagrożenia jakości wód podziemnych – o nadkładzie słabo przepuszczalnych glin morenowych o miąższości do 30 m z ogniskami zanieczyszczeń.

Obszar opracowania znajduje się poza zasięgiem występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. W zasięgu potencjalnego oddziaływania ustaleń projektu planu nie występują także ujęcia wód podziemnych, jak i strefy ochrony pośredniej jakiegokolwiek ujęcia wody.

2.5. Szata roślinna

Na obszarze projektu mpzp w rejonie ul. Balonowej występują zbiorowiska roślinne o genezie antropogenicznej. Obszar planu z uwagi na jego położenie w obrębie obszaru zurbanizowanego (osiedla mieszkaniowego) został pozbawiony zbiorowisk autogenicznych, a występująca tu roślinność ma charakter synantropijny.

Szatę roślinną tego terenu tworzą głównie spontanicznie rozwijające się pospolite gatunki traw i roślin zielnych, w tym również licznych gatunków ruderalnych, uznawanych za chwasty, które rozwijają się w obrębie całego obszaru planu, pomijając zabudowane i utwardzone części terenu.

We wschodniej części działki – od strony ul. Balonowej – znajduje się skupisko drzew i krzewów, tworzone zarówno przez gatunki rodzime, jak i obcego pochodzenia. Ponadto, w obrębie całej działki nadal rośnie jeszcze kilka pojedynczych nasadzeń drzew i krzewów. Wśród dendroflory stwierdzono: klony pospolite (*Acer platanoides* L.), klon jesionolistny (*Acer negundo* L.), klon jawor (*Acer pseudoplatanus* L.), wierzbę białą (*Salix alba* L.), dąb szypułkowy (*Quercus robur*), sosnę (*Pinus*), jabłoń (*Malus* Mill.). W ul. Pilotów posadzone zostały lipy drobnolistne (*Tilia cordata* Mill.). Wśród krzewów stwierdzono np. ligustry (*Ligustrum vulgare* L.), bez czarny (*Sambucus nigra* L.), sumaki octowce (*Rhus Typina* L.).

Biorąc pod uwagę skład gatunkowy biocenozy analizowanego terenu stwierdzono, że posiada ona stosunkowo niewielką wartość przyrodniczą.

2.6. Zwierzęta

Obszar projektu planu nie obejmuje szczególnie atrakcyjnych siedlisk fauny. Na terenach zurbanizowanych, których charakter w sposób istotny odbiega od siedlisk naturalnych, występują gatunki zwierząt, które przystosowały się do życia w pobliżu zabudowy i tras komunikacyjnych, które nie mają wysokich wymagań środowiskowych i wykazują stosunkowo dużą odporność na częste zmiany uwarunkowań środowiskowych. Stąd analizowany teren stanowi siedlisko głównie dla gatunków synantropijnych, związanych z terenami zurbanizowanymi i pospolicie występujących na terenie całego miasta.

Występujące tu bezkręgowce należą głównie do gatunków bytujących wokół zabudowań lub w ich bliskim sąsiedztwie. Na powierzchniach porośniętych różnymi trawami i ziołami spotkać można różne gatunki świerszczy i pasikoników, np. świerszcza domowego (*Acheta domestica*), pasikonika zielonego (*Tettigonia viridissima*), nadrzewka długoskrzydłego (*Meconema thalassium*), wiele gatunków szarańczaków (*Acridoidea*), skorka pospolitego (*Forficula auricularia*), kowala bezskrzydłego (*Pyrrhocoris apterus*) oraz biedronkę siedmiokropkę (*Coccinella septempunctata*).

W granicach analizowanego terenu stwierdzono obecność kilku gatunków ptaków, które przystosowały się do przebywania na obszarach zurbanizowanych. Należą do nich m.in.: gołąb skalny forma miejska (*Columbia livia urbana*), gawron (*Corvus frugilegus*), wróbel (*Passer domesticus*), kawka (*Corvus monedula*), szpak (*Strunus vulgaris*), kos (*Turdus merula*), sroka (*Pica pica*). Należy podkreślić, że ptaki objęte są ochroną gatunkową na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt⁷.

Spośród ssaków występować tu mogą głównie gatunki niewielkich rozmiarów, występujące również często w obrębie terenów zabudowanych, takie jak mysz polna (*Apodemus agrarius*), jeż (*Erinaceus europeus*), kret (*Talpa europea*), ale także zębiełka karliczka (*Crocidura suaveolens*), ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*).

⁷ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2016, poz.2183)

2.7. Gleby

Teren projektu planu położony jest na obszarze zurbanizowanym, podlegającym od wielu lat antropopresji. Gleby na takich terenach ulegają silnym przekształceniom mechanicznym, geochemicznym, hydrologicznym i fizyczno-chemicznym. Zmianie ulegają wówczas: struktura, skład chemiczny, mechaniczny, właściwości fizyczne, zawartość próchnicy, odczyn, zasobność w składniki mineralne i stopień nawilgotnienia. Gleby te cechują się niską wilgotnością, spotęgowaną niedosytem pary wodnej w powietrzu.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie glebowo-rolniczej, na omawianym obszarze występują tereny zabudowane (Tz), z glebami o niewykształconym profilu.

Gleby występujące w rejonie opracowania mpzp charakteryzują się obojętnym odczynem (pH w przedziale 6,7 - 7,4). W rejonie opracowania nie były notowane wyraźne anomalie geochemiczne gleb w zakresie zawartości pierwiastków, zarówno pochodzenia naturalnego, jak i antropogenicznego.

2.8. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego.

Warunki klimatyczne w Poznaniu odzwierciedlają wartości elementów klimatu uzyskane z pomiarów prowadzonych na stacji IMGW Poznań-Ławica. Elementy klimatu na wyżej wspomnianej stacji, przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1. Elementy klimatu w rejonie Poznań-Ławica (wg IMGW w Poznaniu)

OKRES	MIESIĄC												Rok
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
ŚREDNIA MIESIĘCZNA TEMPERATURA POWIETRZA (°C)													
Rok 2010	-6,5	-1,0	3,6	8,8	11,5	17,4	22,1	18,7	12,5	6,5	4,7	-5,6	7,7
WIELOLECIE 1971-2000	-1,2	-0,5	3,2	7,7	13,5	16,4	18,3	17,7	13,0	8,2	3,2	0,3	8,3
ŚREDNIA MIESIĘCZNA WILGOTNOŚĆ WZGLĘDNA (%)													
Rok 2010	85	85	80	69	83	67	61	78	83	79	92	93	80
WIELOLECIE 1971-2000	86	85	78	72	69	72	72	74	80	84	87	88	79
ŚREDNIA MIESIĘCZNA PRĘDKOŚĆ WIATRU (M/S)													
Rok 2010	4,0	3,4	4,0	3,7	3,4	3,0	3,1	3,1	3,3	3,8	3,8	4,1	3,6
WIELOLECIE 1971-2000	3,9	3,8	4,0	3,7	3,3	3,3	3,2	2,8	3,0	3,3	3,8	3,9	3,5
ŚREDNIA MIESIĘCZNA WYSOKOŚĆ OPADU ATMOSFERYCZNEGO (MM)													
Rok 2010	28	18	42	27	111	17	81	153	74	8	100	58	692
WIELOLECIE 1971-2000	29	23	33	31	47	62	76	56	44	35	33	39	508

Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska; Poznań 2011; <http://www.poznan.pios.gov.pl/glowna/index.php>

Średnia roczna suma opadów dla terenu Poznania należy do najniższych w kraju. Pomiar wielkości opadów atmosferycznych dla posterunku Poznań-Ławica wykazały, że średnia wartość opadu atmosferycznego z wielolecia (w okresie 1971 – 2000) wynosiła 508,0mm. Natomiast roczna suma opadów atmosferycznych, stanowiąca 136% normy, wynosiła w roku 2010 692 mm.

Rozkład temperatur, podobnie jak ilości opadów, ma charakter roczny. Najcieplejszym miesiącem roku 2010 był lipiec – średnia miesięczna temperatura w Poznaniu wyniosła 22,1°C, z kolei najniższe temperatury odnotowano w styczniu, kiedy średnia miesięczna temperatura wyniosła w Poznaniu -6,5°C. W skali roku średnia temperatura wynosi dla miasta Poznania 7,7°C.

Równie istotnymi czynnikami meteorologicznymi, wpływającymi na klimat miasta, a w szczególności na stężenia i rozkład przestrzenny zanieczyszczeń powietrza, jest kierunek oraz siła wiatru.

Dla obszaru Poznania stwierdzono największą częstotliwość występowania wiatrów z sektora zachodniego, o dość niewielkiej sile - średnia roczna wartość wynosiła 3,6 m/s. Najwyższą średnią miesięczną prędkość wiatru zanotowano w Poznaniu w 2010 r. w grudniu – 4,1 m/s. Z kolei najniższa średnia miesięczna prędkość wiatru wystąpiła, podobnie jak w wieloleciu, w lecie, jednak w czerwcu (3,0 m/s), a nie w sierpniu.

Rozkład kierunków wiatru w Poznaniu w 2010 r. charakteryzuje, podobnie jak w wieloleciu 1971 – 2000, zdecydowana przewaga wiatrów z sektora zachodniego oraz mały udział wiatrów z kierunków N i NE (15%). Co istotne, w sierpniu i wrześniu zwiększyła się liczba cisz, co może przyczynić się do pogorszenia sytuacji aerosanitarnej w regionie. Tego typu sytuacje, charakteryzujące się między innymi bardzo małymi prędkościami wiatru utrzymującymi się przez dłużej niż 48 godzin, wystąpiły w Poznaniu, poza styczniem, również pod koniec września i października.

Wilgotność względna powietrza na terenie Poznania zależna jest od pory roku. W 2010 r. na terenie Poznania nie wystąpiła susza hydrograficzna. Najwyższą wartość wilgotność osiąga w okresie zimowym, w tym najwyższą w 2010 r. zanotowano w grudniu (93%). Natomiast najniższe wartości występują w miesiącach letnich, takich jak czerwiec i lipiec, kiedy osiągnęła wartości 67% i 61%.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

2.9. Dziedzictwo kulturowe

Na terenie objętym projektem mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu nie występują obiekty zabytkowe, dobra kultury oraz udokumentowane stanowiska archeologiczne i warstwy kulturowe w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

2.10. Jakość powietrza atmosferycznego

Na obszarze opracowania nie występują punktowe, liniowe ani powierzchniowe emitory zanieczyszczeń, które powodowałyby znaczne pogorszenie jakości powietrza. Ulice znajdujące się w granicy opracowania oraz ulice w jego najbliższym sąsiedztwie prowadzą ruch o niewielkim natężeniu (generowany przez pojazdy dojeżdżające do terenów mieszkaniowych). W związku z powyższym nie przewiduje się, aby powodował on przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń powietrza. Liniowe źródło zanieczyszczeń o dużym znaczeniu stanowi dopiero ul. J. H. Dąbrowskiego, oddalona od obszaru projektu mpzp o ok. 400 m. Generuje ona ruch o charakterze tranzytowym. Stanowi główny wyjazd z miasta w kierunku gminy Tarnowo Podgórne oraz w stronę zachodniej granicy Polski.

Okresowe zagrożenie dla jakości powietrza stanowi emisja niska, generowana przez zabudowę mieszkaniową jednorodziną osiedla Wola, zaopatrywaną w ciepło z indywidualnych systemów grzewczych. Stanowią one źródło emisji głównie SO₂ i pyłu zawieszzonego do atmosfery. Jest to jednak emisja okresowa.

W obrębie wspomnianej powyżej zabudowy funkcjonują instalacje grzewcze, generujące zanieczyszczenia gazowe i pyłowe, obejmujące m.in. tlenki siarki (głównie SO₂), tlenki azotu (NO_x), dwutlenek węgla (CO₂) oraz pyły o zróżnicowanym składzie frakcyjnym (w tym pył PM₁₀). Ruch kołowy powoduje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów.

Analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie wykonywanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu rocznej oceny jakości powietrza dla poszczególnych stref⁸, wyznaczonych w oparciu o ustawę *Prawo ochrony środowiska*. Obszar będący przedmiotem opracowania znajduje się w granicach strefy aglomeracja poznańska.

Wykonana przez WIOŚ roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016 pod kątem ochrony zdrowia ludzi dotyczyła następujących zanieczyszczeń: dwutlenku azotu (NO₂), dwutlenku siarki (SO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), pyłu PM_{2,5}, pyłu PM₁₀, benzo(a)pirenu B(a)P, arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), ołowiu (Pb), ozonu (O₃). Klasyfikację stężeń poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze strefy aglomeracja poznańska (z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi) w roku 2016 przedstawia poniższa tabela.

⁸ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2017

Tabela 2. Klasyfikacja strefy aglomeracja poznańska w roku 2016 z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

NAZWA STREFY	SYMBOL KLASY STREFY DLA POSZCZEGÓLNYCH SUBSTANCJI											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM _{2,5}	PM ₁₀	BAp	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	A

Zródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016, WIOS, Poznań, kwiecień 2017 r., <http://www.poznan.wios.gov.pl>

Stężenia NO₂, SO₂, CO, C₆H₆, pyłu PM_{2,5}, As, Cd, Ni, Pb, O₃, oceniane pod kątem ochrony zdrowia ludzi za 2016 r., nie przekraczały poziomów dopuszczalnych bądź docelowych, w związku z tym aglomeracja poznańska zaliczona została do klasy A.

Ze względu na stwierdzone przekroczenia dopuszczalnego poziomu pyłu PM₁₀ (dla stężeń 24-godzinnych) strefa aglomeracja poznańska w 2016 r. (podobnie jak w latach ubiegłych) zaliczona została do klasy C. Na terenie miasta Poznania nie zanotowano natomiast na żadnym ze stanowisk pomiarowych przekroczeń stężeń średnich rocznych dla pyłu PM₁₀.

W przypadku stężeń benzo(a)pirenu, na wszystkich stanowiskach pomiarowych odnotowano stężenia przekraczające poziom docelowy. Na podstawie wykonanych pomiarów, wszystkie strefy, w tym strefę aglomeracja poznańska, zaliczono do klasy C.

Ze względu na występowanie na terenie Poznania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego. Z tego względu, w latach ubiegłych opracowano programy naprawcze, wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza – *Program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań⁹, Aktualizację Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim¹⁰ oraz Program ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim¹¹.*

Dokumenty te utraciły swoją moc na skutek wejścia w życie zapisów uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego *w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀”¹².* Program ten określa szereg działań, koniecznych do podjęcia w celu przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P. Wśród nich wskazuje działania naprawcze związane z wprowadzaniem do mpzp odpowiednich zapisów, m.in. zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy, stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej (towarzyszącej zabudowie), czy też tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków i skwerów.

2.11. Klimat akustyczny

Obszar projektu planu położony jest w zachodniej części miasta Poznania, w południowej części osiedla domów jednorodzinnych Wola. Granice obszaru projektu mpzp wyznaczają ulice: Z. Burzyńskiego, Pilotów oraz Balonowa, których fragmenty znajdują się w granicach opracowania.

Analizowany niewielki obszar położony jest wśród terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zarówno wolnostojącej, jak i zabudowy bliźniaczej oraz szeregowej. W odległości ok. 100 m od południowej granicy, poniżej ul. 5 stycznia, znajduje się teren ogrodów działkowych ROD Żwirki i Wigury II oraz teren Portu Lotniczego Poznań-Ławica, którego pas startowy zlokalizowany jest w odległości co najmniej 900 m od tej granicy projektu planu. Od strony północnej, w odległości co najmniej 400 m od granicy projektu planu, biegnie ruchliwa ul. J. H. Dąbrowskiego.

⁹ Rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r.

¹⁰ Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r., (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15.01. 2013 r., poz. 508, akt archiwalny)

¹¹ Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r., (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15.01. 2013 r., poz. 509, akt archiwalny)

¹² Uchwała Nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241)

Przedmiotowy obszar obejmuje – poza terenami komunikacji – teren działki, która jest w niewielkim stopniu zainwestowana. Znajdują się na nim dwa budynki, z których jeden w przeszłości pełnił funkcję pawilonu handlowego. Obecnie, teren działki jest nieużytkowany i nie podlega ochronie akustycznej na podstawie przepisów odrębnych.

Na podstawie dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*¹³, obszar projektu planu znajduje się poza zasięgami oddziaływania najbliższych położonych komunikacyjnych źródeł hałasu: od strony północnej – hałasu samochodowego z ul. J. H. Dąbrowskiego, oraz od strony południowej – hałasu lotniczego, od lotniska cywilnego Poznań – Ławica. Ilustruje to załącznik nr 3 niniejszej prognozy.

Obszar projektu znajduje się także poza zasięgiem obszaru ograniczonego użytkowania – obowiązującego dla lotniska Poznań-Ławica¹⁴, utworzonego w roku 2012 uchwałą Nr XVIII/302/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Z dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*¹⁵ wynika również, że obszar projektu planu znajduje się poza zasięgiem oddziaływania hałasu kolejowego, tramwajowego, a także hałasu przemysłowego.

Podsumowując należy stwierdzić, że obecne warunki akustyczne w środowisku – w granicach opracowania obszaru projektu planu, mimo sąsiedztwa z lotniskiem Poznań – Ławica są bardzo korzystne dla przebywania ludzi na analizowanym obszarze.

2.12. Jakość wód

Jakość wód powierzchniowych

Jak wcześniej wspomniano, obszar projektu mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu położony jest w obrębie zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Potok Junikowski (kod (PLRW60001718576)). W graniach analizowanego obszaru nie znajdują się żadne ciek i zbiorniki wodne.

Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”,¹⁶ JCWP Potok Junikowski stanowi silnie zmienioną część wód, dla której celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. Zgodnie z Planem, aktualny stan JCWP jest zły i jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych. Ponieważ w zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości wód, konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn powstania przekroczeń w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Termin osiągnięcia celu środowiskowego – ze względu na brak możliwości technicznych – został przedłużony do 2021 roku.

Zgodnie z oceną stanu jednolitych części wód powierzchniowych w województwie wielkopolskim za rok 2016¹⁷, JCWP Potok Junikowski osiągnęła słaby potencjał ekologiczny, a ogólny stan wód JCWP określony został jako zły.

Jakość wód podziemnych

Analizy jakości wód podziemnych na potrzeby niniejszego opracowania dokonano w oparciu o ocenę jakości wód podziemnych prowadzoną dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) przez Państwowy Instytut Geologiczny. Do niedawna obszar miasta Poznania położony był w granicach JCWPd nr 62, jednak zgodnie z nowym podziałem JCWPd na 172 części, miasto Poznań zlokalizowane jest w granicach JCWPd nr 60 (PLGW60060). Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem ww. celu. Stan chemiczny oraz stan ilościowy wód JCWPd nr 60 oceniany w roku 2016 oceniony został jako dobry.

¹³ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

¹⁴ Uchwała Nr XVIII/302/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Ławica w Poznaniu (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2012 r., poz. 961)

¹⁵ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

¹⁶ Dz. U. z 2016, poz. 1967

¹⁷ Ocena opisowa jednolitych części wód powierzchniowych badanych na terenie województwa wielkopolskiego ocenionych na podstawie wyników monitoringu przeprowadzonego w 2016 r. i ważnych wyników klasyfikacji wskaźników z lat poprzednich, WIOŚ, Poznań 2017

Z uwagi na brak lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych na obszarze miasta Poznania, dla oceny jakości wód podziemnych JCWPd nr 60 przyjęto dane zebrane dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego¹⁸. W 2016 r. jakość wód na terenie powiatu poznańskiego badana była w 18 punktach. Wody najlepszej jakości, zaliczane do klasy II, stwierdzono w punktach pomiarowo-kontrolnych w 8 miejscowościach: Czachurki (nr 1), Borówiec (nr 5), Biskupice (nr 1258), Dakowy Suche (nr 1282), Góra (nr 2557), Kamionki (nr 2563), Gruszczyn (nr 2564) i Głębozeczek (nr 2566). Najgorsza jakość wód podziemnych (V klasa) stwierdzona została w punkcie nr 1224, zlokalizowanym na terenie Borówca.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU

Na obszarze objętym zmianą mpzp nie występują cenne zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody oraz ich otulin, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Na omawianym obszarze nie występują również pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, takie jak: lasy, grunty rolne, główne zbiorniki wód podziemnych, ujęcia wody oraz ich strefy ochronne, obszary ciche w aglomeracji. Omawiany obszar nie jest również zlokalizowany w zasięgu obszarów, na których obowiązują, niekiedy znaczące, ograniczenia w zagospodarowaniu terenów, np. obszarów ograniczonego użytkowania (pomimo jego położenia w niewielkiej odległości od lotniska Poznań-Ławica) lub obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

Biorąc powyższe pod uwagę, nie stwierdzono występowania problemów istotnych z punktu widzenia projektu mpzp oraz ograniczeń w realizacji jego założeń, wynikających z występowania w jego granicach obszarów prawnie chronionych.

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1. Cel opracowania projektu planu

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, z uwzględnieniem konieczności kształtowania ładu przestrzennego oraz konieczności dostosowania funkcji, struktury zabudowy i intensywności dalszego zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i przyrodniczych terenu.

Obecnie na obszarze objętym projektem planu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Jeżyce 3” w Poznaniu, zatwierdzony uchwałą LXXIII/857/III/2001 Rady Miasta Poznania z dnia 20 listopada 2001 r. W obowiązującym planie na przedmiotowym obszarze ustalono teren usług na wydzielonych działkach (teren oznaczony symbolem 56U). Plan zakłada modernizację i użytkowanie istniejącego pawilonu handlowego lub realizację nowych obiektów mieszczących usługi handlu, kultury, oświaty, zdrowia. Od czasu uchwalenia mpzp do teraz ustalona w planie zabudowa usługowa nie została zrealizowana, a istniejące budynki ulegają stopniowej dewastacji. Można zatem wnioskować, że brak jest zainteresowania na tym terenie funkcjami wskazanymi w ustaleniach obowiązującego planu.

Zasadniczym celem mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu jest zatem ustalenie dla analizowanego terenu funkcji mieszkaniowej, a więc takiej, która dominuje obecnie na terenach sąsiednich osiedla, i której realizacja pozwoli na uporządkowanie analizowanego terenu.

4.2. Ustalenia projektu planu

Projekt planu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:500.

¹⁸ Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2016 (wg. badań PIG), www.poznan.wios.gov.pl

W zakresie przeznaczenia i sposobów zagospodarowania terenów w projekcie planu wyznaczono:

- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczony na rysunku symbolem **MN**,
- tereny komunikacji – tereny dróg publicznych, oznaczone na rysunku symbolami: **1KD-L**, **2KD-L** i **KD-D**.

Projekt planu zakłada zainwestowanie działki nr 149/1, ark. 02, obręb Jeżyce zabudową mieszkaniową jednorodziną (teren **MN**). Obsługę samochodową dla terenu mieszkaniowego zapewnią istniejące ulice: Pilotów, Balonowej oraz Z. Burzyńskiego.

Dla terenu **MN** ustalono lokalizację zabudowy szeregowej, jednolitej na całym terenie pod względem formy i parametrów zabudowy oraz detali architektonicznych. Dopuszczono również lokalizację urządzeń budowlanych, dojazdów, stanowisk postojowych, garaży wbudowanych w budynek mieszkalny, sieci infrastruktury technicznej oraz obiektów małej architektury.

Na działce budowlanej można sytuować tylko jeden budynek mieszkaniowy jednorodzinny. W zakresie wymaganych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów ustalono:

- maksymalną powierzchnię zabudowy nie większą niż 40% powierzchni działki;
- minimalną powierzchnię nowej działki budowlanej nie mniejszą niż 260 m²;
- udział powierzchni biologicznie czynnej w zagospodarowaniu działki nie mniejszy niż 35%;
- wysokość budynków mieszkalnych od 8 do 9 m;
- przekrycie budynków dachami płaskimi;
- dopuszczenie lokalizacji ogrodzeń ażurowych, o wysokości nie większej niż 1,5 m.

Dla terenów komunikacyjnych ustalono lokalizację dróg klasy lokalnej na terenach **1KD-L** i **2KD-L** (ul. Pilotów i ul. Z. Burzyńskiego) oraz drogi klasy dojazdowej **KD-D** (ul. Balonowa). Dla dróg ustalono lokalizację jezdni i obustronnych chodników, przy czym dla ul. Balonowej dopuszczono też lokalizację jezdni i co najmniej jednostronnego chodnika albo pieszo-jezdni.

Do projektu planu wprowadzono również ustalenia, dotyczące zagadnień, związanych z ochroną i kształtowaniem środowiska przyrodniczego. W tym zakresie projekt mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu ustala:

- a. w zakresie ochrony i kształtowania zieleni:
  - ochronę zieleni wysokiej, w szczególności zachowanie i uzupełnienie istniejącego ciągu drzew na terenie **1KD-L**, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg jej przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na danym terenie,
  - lokalizację drzew (nowych) zgodnie z rysunkiem planu na terenie **2KD-L**,
  - zagospodarowanie zielenią urządzoną lub drzewami wolnych od utwardzenia fragmentów terenów komunikacji **1,2KD-L** i **KD-D**;
- b. w zakresie ochrony wód:
  - na terenie **MN** odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem ich zagospodarowania w granicy działki budowlanej,
  - na terenach **1KD-L**, **2KD-L** i **KD-D** odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem ich zagospodarowania na terenie;
- c. w zakresie ochrony powietrza:
  - zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych;
- d. w zakresie kształtowania komfortu akustycznego:
  - zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenów **MN**, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
  - dopuszczenie stosowania na terenach **1,2KD-L** i **KD-D** technicznych elementów uspokojenia ruchu.

Ponadto, w zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego wprowadzono dla wszystkich terenów zakaz lokalizacji reklam, tymczasowych obiektów budowlanych oraz nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej. Ponadto, dopuszczono sytuowanie tablic informacyjnych oraz obiektów małej architektury w sposób nieograniczający ruch pieszych i pojazdów. Lokalizację szyldów dopuszczono ograniczając ich powierzchnię do 2 m² na jednej działce, wyłącznie na elewacji budynku na wysokości kondygnacji parteru lub na ogrodzeniach, pod warunkiem zapewnienia swobodnego ruchu pieszych.

Natomiast w zakresie wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych na terenach komunikacji, oprócz ustalenia dotyczącego wprowadzania nowej zieleni urządzonej, ustalono też spójne zagospodarowanie w obrębie terenu poszczególnych elementów, takich jak nawierzchnie jezdni i chodników, oświetlenie, obiekty małej architektury, a także zakaz lokalizacji budynków.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy, ustalono jedynie ograniczenie maksymalnej wysokości obiektów budowlanych do 136 m n.p.m. ze względu na położenie w otoczeniu lotniska Poznań-Ławica.

W zakresie określenia zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustalono dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci: infrastruktury technicznej, w szczególności sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, gazowej, telekomunikacyjnej, teletransmisyjnej systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego, a także powiązanie sieci z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci.

4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania*,¹⁹ (dalej określanym jako *Studium*), obszar projektu planu dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu położony jest na terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – **MN**.

W przypadku terenów oznaczonych symbolem **MN** jako wiodący kierunek przeznaczenia *Studium...* wskazuje zabudowę mieszkaniową jednorodziną w formie wolno stojącej, bliźniaczej i szeregowej (niskiej). W ramach uzupełniającego kierunku przeznaczenia, na terenach tych możliwa jest lokalizacja zabudowy usługowej towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej, zieleni (np. parki, skwery), terenów sportu i rekreacji, terenów komunikacji i infrastruktury technicznej. Proponowana lokalizacja nowego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej nie narusza zatem ustaleń *Studium...*

4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

W przypadku braku realizacji ustaleń mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej zakres potencjalnych zmian stanu środowiska przyrodniczego zależeć będzie od tego, czy omawiany obszar pozostanie w obecnym stanie, a więc nadal będzie nieużytkowany, czy podjęte zostaną działania inwestycyjne, zgodne z ustaleniami obowiązującego mpzp „Jeżyce 3” (wariant mniej prawdopodobny).

W przypadku utrzymania obecnego charakteru zagospodarowania działki objętej projektem mpzp oraz z tym związane tendencje rozwojowe, założyć można następujące skutki dla środowiska:

- zachowanie znacznego udziału powierzchni biologicznie czynnej i utrzymanie właściwości infiltracyjnych podłoża na większości powierzchni działki budowlanej,
- dalszy rozwój zbiorowisk antropogenicznych, w tym samosiewów drzew i krzewów, przyczyniająca się do powstawania nowych miejsc żerowania drobnych zwierząt (m.in. ptaków),
- utrzymanie dużego prawdopodobieństwa dalszej dewastacji istniejących na działce budynków, które stanowić mogą zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, pogarszający się stan techniczny oraz estetyka budynków będzie negatywnie wpływać na wartość krajobrazową tej części osiedla,
- utrzymanie dużego zagrożenia degradacji elementów środowiska na skutek nielegalnego zaśmiecania terenu i z tym związane zagrożenie dla środowiska wodno-gruntowego i zieleni,

¹⁹ Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

- negatywny wpływ na odbiór osiedla mieszkaniowego jako całości ze względu na pozostawienie w jego wnętrzu terenu nieużytkowanego, podlegającego dewastacji.

W przypadku podjęcia inwestycji budowlanych zgodnych z ustalenia obowiązującego mpzp „Jeżyce 3” w Poznaniu, przewiduje się następujące zmiany:

- poprawa walorów krajobrazowych omawianego obszaru (oraz całego osiedla) na skutek usunięcia obecnych zabudowań z działki, uporządkowania terenu oraz realizacji nowych obiektów mieszczących usługi handlu, kultury, oświaty, zdrowia (obecnie wariant z modernizacją dawnego pawilonu handlowego wydaje się mało prawdopodobny),
- przyrost powierzchni uszczelnionych w miejscach lokalizacji nowych budynków, dojeżdż, dojazdów, miejsc postojowych, a tym samym ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych, umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych,
- usunięcie części zieleni, w tym również drzew, wprowadzenie nowej zieleni w ramach powierzchni biologicznie czynnej.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do dokumentów stworzonych na szczeblu międzynarodowym, w tym również wspólnotowym, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też omawianego w prognozie projektu mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu, zaliczyć można m.in.:

- Dyrektywę 96/62/WE Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza, stanowiącą o utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach – cel istotny w kontekście obowiązywania dla Poznania programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, realizowany w projekcie mpzp m.in. poprzez ustalenie zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych, ustalenie powiązania infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym i zapewnienie dostępu do sieci, ustalenia w zakresie kształtowania i ochrony zieleni, w tym: ustalenie ochrony zieleni wysokiej, w szczególności zachowanie i uzupełnienie istniejącego ciągu drzew na terenie **1KD-L**, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg jej przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na danym terenie, a także ustalenie lokalizacji rzędu drzew na terenie **2KD-L**;
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, zwana dyrektywą w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SEA), jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju. Zgodnie z tą dyrektywą wszystkie plany i programy sporządzane i przyjmowane na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko, podlegają procedurze oceny wpływu na środowisko. Transpozycja dyrektywy w polskim prawodawstwie nastąpiła w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która to określa m.in. zasady i tryb w sprawach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której jednym z elementów jest właśnie prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana dla projektów mpzp.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawia m.in. strategiczny dokument jakim jest Strategia Rozwoju Kraju 2020. Jest to najważniejszy dokument w perspektywie średniookresowej, określający cele strategiczne rozwoju kraju do roku 2020, kluczowy dla określenia działań rozwojowych na terenie kraju. Określa on cele i kierunki rozwoju kraju, wskazując na trzy obszary strategiczne (sprawne i efektywne państwo, konkurencyjna gospodarka oraz spójność społeczna i terytorialna), w obrębie których wskazano szereg celów i priorytetów rozwojowych. Z punktu widzenia niniejszego opracowania wspomnieć można przede wszystkim o celach wskazujących na konieczność zapewnienia ładu przestrzennego oraz bezpieczeństwa energetycznego i środowiska.

W zakresie zapewnienia ładu przestrzennego (obszar strategiczny „sprawne i efektywne państwo”) Strategia wskazuje na konieczność zwiększenia stopnia pokrycia planami zagospodarowania przestrzennego, a w szczególności terenów rozwojowych. Wśród najważniejszych wyzwań wskazuje jednocześnie na zapewnienie właściwego gospodarowania wodami jako elementu różnorodności biologicznej oraz podstawy rozwoju regionalnego i gospodarczego.

W zakresie obszaru strategicznego „konkurencyjna gospodarka” oraz wyznaczonego w nim celu „bezpieczeństwo energetyczne i środowisko” wskazano natomiast następujące kierunki interwencji publicznej, w tym m.in. racjonalne gospodarowanie zasobami, poprawę stanu środowiska oraz adaptację do zmian klimatu.

W zakresie celu strategicznego „poprawa stanu środowiska” Strategia wskazuje na konieczność m.in.:

- poprawy jakości powietrza – m.in. poprzez długoterminowe działania na rzecz ograniczenia emisji pyłów i innych zanieczyszczeń powietrza,
- ochrony wód podziemnych i powierzchniowych – ograniczanie zanieczyszczeń ze źródeł punktowych i obszarowych, porządkowanie systemu gospodarki ściekowej itd.,
- prowadzenia polityki chroniącej przed hałasem, w tym ograniczenie oddziaływania źródeł hałasu,
- określenia metod eliminowania konfliktów przyrodniczo-przestrzennych i barier dla zrównoważonego rozwoju oraz minimalizowanie negatywnych skutków ewentualnych kolizji (szczególnie między programami rozwojowymi a obszarami chronionymi),
- kształtowania wysokiej jakości przestrzeni miejskiej, realizowanie działań na rzecz zrównoważonego planowania przestrzennego miast (służącego wzrostowi jakości życia miejskiego), m.in. poprzez kreowanie przestrzeni publicznej, zielonej infrastruktury miejskich obszarów funkcjonalnych, stref napowietrzania miast, stref cichych.

W zakresie adaptacji do zmian klimatu wskazuje się na konieczność opracowania i efektywnego wdrożenia systemowych rozwiązań dotyczących adaptacji do zmieniających się uwarunkowań klimatycznych i hydrologicznych, a także podjęcie działań mających na celu dostosowanie zagrożonych sektorów i obszarów do nowych warunków i zjawisk klimatycznych.

W kontekście kształtowania polityki klimatycznej wspomnieć można również o Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020). SPA2020 wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, zwracając szczególną uwagę na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Działania adaptacyjne zawarte w SPA2020 obejmują zarówno przedsięwzięcia techniczne, np. budowę niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią. Wśród planowanych do realizacji inwestycji znajduje się szereg przedsięwzięć poprawiających jakość życia mieszkańców i pobudzających wzrost gospodarczy. Planowane działania obejmują np. poprawę jakości wód, rozwój odnawialnych źródeł energii, zwiększenie zalesienia czy wsparcie dla rozwoju technologii środowiskowych. Podjęte zostaną również działania edukacyjne, wyjaśniające opinii publicznej zjawisko zmian klimatu.

Spośród zapisów analizowanego w prognozie projektu mpzp, realizujących cele wskazane w dokumencie SPA2020, wymienić można ustalenia w zakresie kształtowania i ochrony zieleni, w tym: ustalenie ochrony zieleni wysokiej, w szczególności zachowanie i uzupełnienie istniejącego ciągu drzew na terenie **1KD-L**, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg jej przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na danym terenie, a także ustalenie lokalizacji rzędu drzew na terenie **2KD-L**, powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej oraz ustalenie zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych.

Dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej²⁰ na poziom krajowy jest też Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry²¹. Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym podstawę przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód (jednolitych części wód – JCW) oraz odstępstwa od osiągnięcia tych celów. Przy ich ustalaniu brano pod uwagę aktualny stan danej JCW w związku z wymaganym, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla JCW będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ze względu na istotne różnice między naturalnymi oraz silnie zmienionymi i sztucznymi częściami wód, zróżnicowano cele środowiskowe wymagane do osiągnięcia dla poszczególnych rodzajów wód. W przypadku naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, a w przypadku wód silnie zmienionych i sztucznych – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. W obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału wymagane jest jednocześnie utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

W kontekście analizowanego projektu mpzp istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Potok Junikowski (kod (PLRW60001718576), a więc uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu na osiągnięcie celu środowiskowego dla wspomnianej JCWP nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Należy natomiast podkreślić, że do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanego dla analizowanej JCWP celu środowiskowego. Wśród nich wymienić należy przede wszystkim ustalenie:

- określenia sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych dla terenów, w tym ustalenie odprowadzania ich do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania wód na działce budowlanej (**MN**) lub na terenach (**1KD-L**, **2KD-L** i **KD-D**),
- nakazu zagospodarowania zielenią urządzoną lub drzewami wszystkich powierzchni terenów komunikacyjnych wolnych od utwardzenia, a także ochrony zieleni wysokiej, w szczególności zachowania i uzupełnienia istniejącego ciągu drzew na terenie **1KD-L**, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg jej przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na danym terenie, a także ustalenie lokalizacji rzędu drzew na terenie **2KD-L** – są to działania sprzyjające zachowaniu zdolności retencyjnej terenów oraz ograniczeniu odpływu wód opadowych i roztopowych,
- powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym, zapewnienia dostępu do sieci oraz dopuszczenia robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

Na szczeblu lokalnym wyraz realizacji strategii i polityk krajowych stanowi „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”. W Programie wytypowano – w poszczególnych obszarach interwencji – cele ekologiczne wraz z kierunkami działań, które sformułowano na podstawie głównych zagrożeń środowiska rozpatrywanych w kontekście aktualnych i planowanych wymogów prawnych oraz potrzeb i możliwości realizacyjnych Miasta. W ramach poszczególnych obszarów interwencji wskazano następujące cele strategiczne (jak również kierunki interwencji polityki ekologicznej):

²⁰ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamenty Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

²¹ Dz. U. z 2016, poz. 1967

- poprawa jakości powietrza i ochrona klimatu – cele: osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców, rozwój gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach – zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych;
- zagrożenie hałasem – cele: osiągnięcie dobrego stanu klimatu akustycznego (bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu), zmniejszenie hałasu komunikacyjnego w przestrzeni miejskiej;
- pola elektromagnetyczne – cel: utrzymanie stopnia emisji pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnego poziomu;
- gospodarowanie wodami – cel: racjonalne korzystanie z zasobów wodnych, ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody;
- gospodarka wodno-ściekowa – cel: poprawa jakości wody, rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej;
- ochrona zasobów geologicznych – cele: ochrona złóż kopalin, ograniczenie presji wywieranej przez wydobywanie złóż;
- ochrona gleb – cel: poprawa jakości gleby i ziemi;
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cel: zapewnienie zrównoważonego systemu gospodarki odpadami;
- zasoby przyrodnicze – cel: ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz tworzenie sieci obszarów chronionych;
- zagrożenia poważnymi awariami – cel: zmniejszenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych i awarii pochodzących z transportu;
- edukacja ekologiczna i działania prośrodowiskowe – cel: zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa (zwiększenie świadomości o współodpowiedzialności za jakość środowiska);
- monitoring środowiska – cel: zapewnienie stałego i rzetelnego monitoringu środowiska.

Część z celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego w prognozie projektu mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu. Są to cele dotyczące:

- osiągnięcia dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców (dążenie do osiągnięcia dopuszczalnych i docelowych poziomów zanieczyszczeń powietrza) – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, ustalenie ochrony zieleni wysokiej, w szczególności zachowanie i uzupełnienie istniejącego ciągu drzew na terenie **1KD-L**, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg jej przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na danym terenie, a także ustalenie lokalizacji rzędu drzew na terenie **2KD-L**, nakaz zagospodarowania nieutwardzonych powierzchni terenów komunikacji zielenią urządzoną lub drzewami, z uwzględnieniem przebiegu infrastruktury technicznej;
- racjonalnego korzystania z zasobów wodnych, ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające na terenie **MN** odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem ich zagospodarowania w granicy działki budowlanej, a na terenach **1KD-L**, **2KD-L** i **KD-D** odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem ich zagospodarowania na terenie, ustalenie na terenie **MN** wymogu zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej;
- osiągnięcia dobrego stanu klimatu akustycznego, bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapis ustalający zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenów **MN**, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Analizując opisane powyżej cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, określone na szczeblu wspólnotowym, krajowym i lokalnym, należy uznać, że poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów projektu mpzp zostały one uwzględnione w projekcie planu w sposób właściwy.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Antropogeniczne przeobrażenia powierzchni ziemi spowodowane są działaniami techniczno-inżynierskimi, a zasięg tych zmian warunkowany jest skalą projektowanych w planach inwestycji, zwłaszcza powierzchni zabudowy nowej inwestycji oraz głębokością prowadzonych prac ziemnych.

Nieodwracalne przekształcenia powierzchni ziemi na obszarze objętym projektem mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej dotyczyć będą miejsc postawienia nowych budynków mieszkalnych na terenie **MN** oraz obiektów i urządzeń z nim związanych, w tym m.in.: urządzeń budowlanych, dojazdów, stanowisk postojowych, sieci infrastruktury technicznej.

Realizacja nowej zabudowy spowoduje zarówno trwałe, jak i krótkoterminowe przeobrażenia powierzchni ziemi. W trakcie prowadzenia prac budowlanych jest ona adaptowana do założeń poszczególnych projektów inwestycyjnych, czego efektem jest przede wszystkim przeprowadzenie niezbędnych niwelacji terenu i usunięcie naturalnych obniżzeń i wyniesień terenu. W przypadku analizowanego obszaru, z uwagi na jego obecne antropogeniczne przekształcenie oraz biorąc pod uwagę skalę planowanych przedsięwzięć nie przewiduje się znaczących oddziaływań w tym zakresie.

W miejscach lokalizacji nowej zabudowy dojdzie do naruszenia wierzchnich warstw geologicznych, a także przemieszania gruntów w wyniku prowadzenia prac fundamentowych i realizacji podziemnej infrastruktury. Większe oddziaływania w tym zakresie nastąpią w przypadku realizacji, dopuszczonych ustaleniami projektu planu, kondygnacji podziemnych. Powyższe, negatywne oddziaływania będą spowodowane:

- naruszeniem powierzchni terenu, związanym z pracami ziemnymi przy wykonywaniu wykopów i wykonywaniu fundamentów obiektów,
- umieszczeniem w profilu glebowym elementów konstrukcji budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów budowlanych, wpływających na właściwości podłoża, w tym na jego przepuszczalność,
- wytworzeniem określonej ilości różnego rodzaju odpadów i ścieków,
- trwałym uszczelnieniem powierzchni ziemi, która wcześniej stanowiła powierzchnię biologicznie czynną.

W zależności od stopnia przekształcenia powierzchni ziemi, a więc sposobów posadowienia nowych budynków i zakresu wykonywania innych prac, głównie z zakresu infrastruktury technicznej, przeobrażeniom ulegają również gleby, których skład i nawodnienie mają kluczowe znaczenie dla bytowania roślin. Przekształcenia spowodowane działaniami mechanicznymi mogą doprowadzić do zmiany ułożenia warstw, jak również zmiany składu chemicznego gruntów i ich właściwości technicznych, m.in. uziarnienia, zagęszczenia, stopnia plastyczności. Obciążenie terenu powoduje bowiem degradację naturalnego systemu kapilarnego, decydującego o retencji wody, jej dostępności dla roślin oraz o wymianie gazowej w profilu glebowym. W rezultacie powstają nowe grunty, składające się z przemieszczonych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, kwalifikowane do gruntów nasypanych, które są mniej korzystne dla rozwoju roślinności.

Zasięg bezpośredniego, negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi obejmować będzie nie tylko powierzchnie przeznaczone pod lokalizację samego budynku, ale również część terenów bezpośrednio do nich przylegających. Zmiany w lokalnych warunkach gruntowych w tym przypadku wynikać będą przede wszystkim z faktu składowania znacznych ilości materiałów budowlanych oraz wykorzystywania na potrzeby dojazdu pojazdów, skutkującego zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby oraz nadmiernym utwardzeniem i uszczelnieniem terenu. Należy jednak zauważyć, że oddziaływania te będą dotyczyły jedynie etapu realizacji poszczególnych inwestycji, a ich skutki będą w znacznej mierze odwracalne.

Krótkoterminowe oddziaływania na powierzchnię ziemi mogą być również związane z prowadzeniem, dopuszczonych w projekcie planu, robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej. Tego typu prace spowodują przekształcenia powierzchni ziemi o charakterze czasowym, wynikającym z konieczności wykonania wykopów, a także przemieszczenia lub wprowadzania nowych elementów infrastruktury technicznej. Odpowiednie zabezpieczenie tego typu instalacji będzie najprawdopodobniej wymagało umieszczenia w glebie materiałów wpływających na zmianę właściwości gruntu. Należy jednak zaznaczyć, że powyższe inwestycje, ze względu na swoją skalę oraz zasięg przestrzenny, nie będą powodować istotnych oddziaływań na powierzchnię ziemi.

Biorąc pod uwagę potrzebę ograniczania skali oraz zasięgu trwałych zmian w środowisku przyrodniczym, istotne są zapisy projektu planu ustalające maksymalne powierzchnie zabudowy działek budowlanych, minimalne powierzchnie biologicznie czynne oraz ustalenie nieprzekraczalnych linii zabudowy. Pozwala to na ograniczenie przestrzeni, na której dochodzi do nieodwracalnych zmian powierzchni ziemi i pozostawienie na każdej działce powierzchni nieutwardzonych, biologicznie czynnych. W kontekście ochrony powierzchni ziemi należy pozytywnie ocenić również zapisy projektu w zakresie ochrony i kształtowania zieleni, w tym ustalenie ochrony zieleni wysokiej, w szczególności zachowanie i uzupełnienie istniejącego ciągu drzew na terenie **1KD-L**, lokalizacji drzew (nowych) na terenie **2KD-L** oraz zagospodarowania zielenią urządzoną lub drzewami wolnych od utwardzenia fragmentów terenów komunikacji. Zapisy te są istotne z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi i podłoża, ponieważ roślinność pozwala na uniknięcie lub przynajmniej znaczne ograniczenie wymywania gruntów, a także sprzyja absorpcji części ładunków zanieczyszczeń i blokuje ich przedostawanie się do głębszych warstw gleby.

Podsumowując, należy stwierdzić, że realizacja ustaleń projektu planu przyczyni się do wystąpienia negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe tylko w obrębie niewielkiej części terenów znajdujących się na obszarze opracowania. Należy jednak podkreślić, że cały obszar planu jest antropogenicznie przekształcony. Realizacja ustaleń planu miejscowego nie spowoduje zatem utraty szczególnie wartościowych czy też naturalnych elementów ukształtowania terenu. Poza tym, projekt planu zawiera ustalenia, których realizacja pozwoli ograniczyć skalę negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi.

6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp dla terenów w rejonie ulicy Balonowej w Poznaniu nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci udokumentowanych i zarejestrowanych zasobów surowców mineralnych, w związku z powyższym nie przewiduje się występowania oddziaływań w tym zakresie na skutek realizacji ustaleń projektu planu.

6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Ze względu na brak występowania na obszarze objętym opracowaniem cieków oraz zbiorników wód powierzchniowych, ustalenia projektu planu nie odnoszą się do zagadnień, związanych z ochroną zasobów wód powierzchniowych. Realizacja zapisów zmiany planu nie spowoduje oddziaływania na wody powierzchniowe.

Nie przewiduje się również znaczącego oddziaływania realizacji ustaleń projektu zmiany planu na wody podziemne. Stosownie do przepisów odrębnych, ochrona wód podziemnych w obrębie jednolitych części wód polega na unikaniu niekorzystnych zmian ich stanu ilościowego i chemicznego, odwróceniu znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka, zachowaniu równowagi pomiędzy poborem i zasilaniem wód podziemnych i utrzymaniu lub osiągnięciu ich dobrego stanu ilościowego i chemicznego.

Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej oraz z nią związanych elementów zagospodarowania działki, takich jak: dojścia, dojazdy, miejsca postojowe, spowoduje przyrost powierzchni utwardzonych, uniemożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych. Wielkość tego zjawiska uzależniona będzie od powierzchni nowej zabudowy oraz zastosowanych rozwiązań w zakresie prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej. Zbyt duże uszczelnienie powierzchni ziemi i zmniejszenie zasilania gruntowego kosztem powierzchniowego odpływu wód z terenów (za pośrednictwem systemów kanalizacji deszczowej), powodować może zagrożenie obniżania poziomu wód gruntowych, zmniejszania ich zasobów, nadmiernego przesuszania gruntu.

Projekt planu zawiera ustalenia, które pozwalają na ograniczenie negatywnego oddziaływania realizacji jego założeń na wielkość zasilania wód podziemnych. W tym zakresie ustalono zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach działek na terenie **MN**. Wody mogą być odprowadzane na powierzchnię nieutwardzoną działki, rurami drenarskimi do studni chłonnej, do zbiornika retencyjnego. Wybór sposobu zagospodarowania wód zależy od wyników analizy lokalnych uwarunkowań gruntowo-wodnych panujących na działce, zwłaszcza w zakresie przepuszczalności podłoża oraz głębokości zalegania zwierciadła wód gruntowych.

W kontekście ochrony zasobów wód podziemnych pożądanym jest utrzymanie jak największych powierzchni umożliwiających infiltrację wód. W tym kontekście istotne są zapisy projektu planu ustalające na terenie **MN** maksymalną nieprzekraczalną powierzchnię zabudowy działek (maksymalnie 40% powierzchni działki) oraz minimalną powierzchnię biologicznie czynną (minimum 35% powierzchni działki).

Obszar projektu planu jest w całości włączony do systemu wodociągowego miasta. Ustalono nakaz zaopatrzenia w wodę pitną wyłącznie z sieci wodociągowej. Ustalenia planu nakładają obowiązek podłączenia budynków do sieci kanalizacji sanitarnej, ponieważ ustalono odprowadzanie ścieków bytowych wyłącznie do sieci kanalizacji sanitarnej. Rozwiązanie to pozwoli uniknąć zanieczyszczenia podłoża i zasobów wodnych. Powstające na tym terenie ścieki bytowe mogą stanowić ewentualne zagrożenie skażenia wód podziemnych wyłącznie w sytuacjach awaryjnych.

6.4. Oddziaływanie na szatę roślinną, zwierzęta i różnorodność biologiczną

W wyniku realizacji ustaleń mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu w sposób trwały zmieni się charakter występującej na analizowanym obszarze zieleni. Rozpoczęcie prac budowlanych na terenie **MN**, związanych z realizacją zabudowy mieszkaniowej, spowoduje usunięcie i zniszczenie części zieleni niskiej, porastającej znaczną część analizowanego terenu, a także najprawdopodobniej konieczność usunięcia drzew i krzewów, które będą kolidowały z lokalizacją nowej zabudowy, zwłaszcza tych rosnących wzdłuż ul. Balonowej. W miejscu spontanicznie rozwijającej się zieleni obecnie nieużytkowanego terenu pojawi się zieleń towarzysząca zabudowie, całkowicie kontrolowana przez człowieka. Najprawdopodobniej będą to głównie gatunki roślin ozdobnych, typowych dla przydomowych ogrodów.

Należy jednak zaznaczyć, że omawiany obszar charakteryzuje się niewielką różnorodnością biologiczną. W jego granicach nie występują szczególnie cenne zbiorowiska roślinne, cenne nasadzenia drzew, czy też cenne siedliska zwierząt. Jest to podyktowane zarówno jego lokalizacją, jak i sposobem i stanem zagospodarowania. Co szczególnie istotne, obszar ten nie posiada wyraźnej łączności z terenami cennymi przyrodniczo, charakteryzującymi się znaczną bioróżnorodnością.

Niemniej, istotne jest, aby planowane przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne przeprowadzone były w sposób, który pozwoli na zachowanie pewnych funkcji ekologicznych analizowanego obszaru. Czynnikiem, który może łagodzić negatywne skutki antropopresji dla środowiska jest wykształcenie odpowiedniego układu przestrzennego zabudowy oraz wprowadzenie obowiązku zachowania powierzchni biologicznie czynnych, zapewniających warunki życia organizmów żywych, produkcji materii organicznej oraz warunki infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu. Omawiany projekt planu zawiera ustalenia i rozwiązania w tym zakresie. W celu ograniczenia nadmiernego uszczelnienia powierzchni terenów ustalono nieprzekraczalne parametry zabudowy (40% powierzchni działki) oraz minimalną powierzchnię biologicznie czynną dla działek budowlanych (35% powierzchni działki). Ustalono również odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem ich zagospodarowania w granicy działki budowlanej (na terenie **MN**) lub terenu (na terenach **1KD-L**, **2KD-L** i **KD-D**), dzięki czemu umożliwiono utrzymanie warunków zasilania zasobów wód gruntowych, a tym samym i lepsze warunki dla zagospodarowania części działki budowlanej zielenią.

Projekt planu ustala także ochronę zieleni wysokiej, w szczególności zachowanie i uzupełnienie istniejącego ciągu drzew w ul. Pilotów (na terenie **1KD-L**), a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową, wymóg jej przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń na danym terenie. Biorąc pod uwagę skład gatunkowy obecnych nasadzeń oraz ich kondycję należy przypuszczać, że bardziej prawdopodobne będzie posadzenie nowych drzew na terenie, zastępujących ewentualne ubytki w istniejących nasadzeniach. Pozytywnym skutkiem realizacji ustaleń mpzp będzie również nasadzenie nowych drzew w ul. Z. Burzyńskiego, których lokalizację wskazano na rysunku planu na terenie **2KD-L**, a więc w miejscu gdzie obecnie nie ma zieleni wysokiej.

Realizacja ustaleń mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu oddziaływać będzie na warunki życia drobnych zwierząt bytujących oraz żerujących obecnie na obszarze projektu planu oraz w jego sąsiedztwie (głównie ptaków i owadów). Dotychczasowe sprzyjające warunki do swobodnego przemieszczania się przez nieużytkowany teren, porośnięty zielenią, zostaną ograniczone na skutek wprowadzenia zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz elementów zagospodarowania działki związanych z tą zabudową. Ponadto, lokalne i czasowe ograniczenia w liczebności poszczególnych gatunków zwierząt mogą wystąpić na etapie realizacji zamierzeń inwestycyjnych, wymagających

użycia ciężkiego sprzętu, emitującego hałas, będący czynnikiem płoszącym dla zwierząt. Oddziaływania te będą miały jednak charakter krótkotrwały i ustaną po zakończeniu etapu realizacji.

Szczególnie istotne będzie zatem zapewnienie możliwie jak największej ochrony istniejącej zieleni na etapie realizacji ustaleń planu, a w przypadku konieczności usunięcia istniejącej zieleni wprowadzanie nowych nasadzeń. Sposób kształtowania zieleni urządzonej, która będzie towarzyszyć nowej zabudowie, wpłynie na tworzenie miejsc bytowania i żerowania dla synantropijnych gatunków zwierząt. Docelowy stan fauny w obrębie nowych terenów mieszkaniowych będzie zapewne składał się z mniejszej liczby przedstawicieli gatunków o większych wymaganiach siedliskowych (głównie wymagających większych powierzchni do żerowania i rozmnażania), natomiast może powiększyć się o przedstawicieli gatunków bardziej przystosowanych do życia w siedliskach zurbanizowanych i lepiej przystosowanych do częstych zmian uwarunkowań środowiskowych. Jednak w każdym przypadku, jak wspomniano, będzie to zapewne dotyczyć głównie gatunków zwierząt pospolicie występujących na obszarach zurbanizowanych.

6.5. Oddziaływanie na krajobraz

Na etapie realizacyjnym, w wyniku organizacji placu budowy oraz prowadzenia prac budowlanych, oddziaływanie na krajobraz będzie negatywne. Będzie to jednak oddziaływanie krótkoterminowe.

Docelowe przeobrażenia krajobrazu analizowanego obszaru w wyniku realizacji ustaleń mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu będą pozytywne. Realizacja ustaleń planu wymagać będzie usunięcia obecnie istniejących budynków i uporządkowania zaniedbanego fragmentu osiedla. Nowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna swym charakterem i kubaturą nie powinna odbiegać od zabudowy terenów sąsiednich. Ustalenia projektu mpzp pozwalają na dostosowanie jej parametrów do już istniejących inwestycji budowlanych w tym rejonie. Wprowadzono również ustalenia dotyczące zakazów lub ograniczeń lokalizacji na obszarze planu elementów zagospodarowania dysharmonizujących krajobraz. Dotyczą one zakazu lokalizacji na obszarze planu reklam, tymczasowych obiektów budowlanych, napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, a także zasad lokalizacji na obszarze planu ogrodzeń oraz sztyldów.

6.6. Oddziaływanie na ludzi

Oddziaływania na ludzi, wynikające z realizacji ustaleń mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu, zaliczyć można zarówno do pozytywnych, jak i negatywnych.

Negatywne oddziaływania na ludzi – mieszkańców budynków sąsiadujących z obszarem mpzp – związane będą jedynie z etapem realizacji poszczególnych inwestycji budowlanych prowadzonych na terenie **MN**. Negatywne oddziaływania polegać będą na emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza, a także na utrudnieniach w ruchu, wynikających z prowadzenia prac budowlanych. Należy jednak przypuszczać, że prace prowadzone będą w ciągu dnia i nie będą stanowiły uciążliwości w godzinach nocnych. Poza tym, należy podkreślić, że będzie to oddziaływanie krótkotrwałe bądź chwilowe, które ustanie po zakończeniu prac budowlanych. Zasięg oddziaływania powinien być ograniczony do działki budowlanej, by nie stanowić zbyt dużego dyskomfortu dla dalszego otoczenia.

Na etapie eksploatacyjnym realizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenie **MN** spowoduje wzrost ruchu samochodowego, związanego z dojazdami do nowych budynków. Ze względu na niewielką powierzchnię terenu inwestycyjnego oraz niewielką skalę nowych zabudowań, ruch ten nie będzie znaczący i nie powinien powodować emisji hałasu i zanieczyszczeń przekraczających dopuszczalne poziomy.

Docelowa realizacja ustaleń planu, polegająca na stworzeniu nowego kwartału zabudowy mieszkaniowej, pozwoli na zapewnienie odpowiedniego standardu zamieszkania oraz bezpieczeństwa, mieszkańcom nowej zabudowy. Służyć temu będą ustalenia w zakresie:

- zapewnienia bezpiecznego dostępu do terenu mieszkaniowego,
- obowiązku zapewnienia na terenie **MN** niezbędnej ilości miejsc postojowych, w tym miejsc dla samochodów osobowych, rowerów,
- zapewnienia na terenie **MN** dostępu do niezbędnych sieci infrastruktury technicznej, w tym sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, gazowej, ciepłowniczej i telekomunikacyjnej, a także dopuszczenie robót w zakresie systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego.

6.7. Oddziaływanie na powietrze

Na skutek realizacji ustaleń mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej nie przewiduje się zwiększonego znaczącego oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego w granicach opracowania oraz w jego otoczeniu. Ze względu na powierzchnię nowego terenu inwestycyjnego (**MN**) oraz skalę planowanej zabudowy należy przypuszczać, że jej użytkowanie nie spowoduje znaczącego pogorszenia jakości powietrza na obszarze opracowania. W tym zakresie projekt planu wprowadza zakaz stosowania do zasilania pieców i trzonów kuchennych paliw stałych. Wprowadzenie powyższego zapisu nawiązuje do ustaleń zawartych w uchwale Sejmiku Województwa Wielkopolskiego *w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10”*, która to określa szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM10 oraz B(a)P. Wśród nich wskazuje działania naprawcze związane z wprowadzaniem do mpzp odpowiednich zapisów, m.in. zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy, stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej (towarzyszącej zabudowie).

Na etapie realizacji nowej zabudowy, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej spodziewana jest zwiększona emisja substancji gazowych i pyłowych, których źródłem będą pojazdy, silniki pracujących maszyn, sypkie materiały budowlane, związane z pracami budowlanymi. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, którego zasięg powinien ograniczyć się jedynie do terenu budowy i które powinno ustać po zakończeniu prowadzenia prac budowlanych. Należy spodziewać się również, że prace budowlane będą prowadzone etapowo, co znacznie zmniejszy natężenie negatywnego krótkotrwałego oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego w otoczeniu obszaru zmiany mpzp.

Dodatkowo, w kontekście ochrony jakości powietrza pozytywnie ocenia się też zapisy projektu mpzp dotyczące ochrony i kształtowania zieleni, bowiem roślinność absorbuje część ładunku zanieczyszczeń i ogranicza zasięg przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych, jak również sprzyja przewietrzaniu miasta.

Podsumowując należy stwierdzić, że stan powietrza atmosferycznego w wyniku realizacji zapisów planu dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu nie ulegnie znacznemu pogorszeniu. Zapisy w zakresie ochrony środowiska są wystarczające dla ochrony powietrza na tym terenie i pozwolą na ograniczenie ewentualnych niekorzystnych oddziaływań.

6.8. Oddziaływanie na klimat lokalny

Na kształtowanie warunków klimatycznych wpływają między innymi takie parametry, jak: temperatura, wilgotność powietrza, przewietrzanie, nasłonecznienie czy też zacienienie terenu, jakość powietrza. O kształtowaniu warunków klimatycznych decyduje również sezonowa czy też dobową zmienność tych parametrów. Na terenach zurbanizowanych zmiany wymienionych parametrów klimatycznych wynikają w dużej mierze z przekształceń środowiska powodowanych zagospodarowywaniem terenu przez człowieka. Wymienić tu można między innymi: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej, zmniejszanie powierzchni zadrzewionych, wprowadzanie znaczących zmian w obrębie wód powierzchniowych, zwiększanie liczby źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, czy też projektowanie układu komunikacyjnego w sposób nieuwzględniający konieczności redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza, w szczególności na terenach intensywnie zabudowanych.

Obszar projektu mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu położony jest na terenie osiedla mieszkaniowego Wola. Stanowi zatem obszar, na którym w wyniku urbanizacji warunki klimatu lokalnego zostały już zmodyfikowane. Projekt planu zakłada lokalizację nowej zabudowy mieszkaniowej na terenie, który do tej pory jest w niewielkim stopniu zainwestowany, chociaż stanowi przestrzeń antropogenicznie przekształconą. Realizacja planu wywoła zatem pojawienie się na terenie opracowania nowych czynników wpływających na parametry topoklimatyczne, takich jak: uszczelnienie powierzchni terenów objętych nową zabudową, pojawienie się budynków o określonej kubaturze, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych i zmiany powierzchni zajmowanej przez zielen, jak i zmiany jej struktury (udział zieleni wysokiej). Biorąc pod uwagę zasięg przewidywanych zmian funkcjonalno-przestrzennych oraz ich skalę można stwierdzić, że nie będą to zmiany znaczące i nie wpłyną one w sposób znaczący na uwarunkowania klimatu lokalnego.

Istotnym czynnikiem pozytywnie wpływającym na parametry topoklimatyczne terenów jest zieleń, w tym w szczególności zieleń wysoka. Projekt planu ustala ochronę zieleni wysokiej, w szczególności zachowanie i uzupełnienie istniejącego ciągu drzew na ul. Pilotów, a w przypadku kolizji z planowaną infrastrukturą lub zabudową wprowadza wymóg przesadzenia drzew lub wporwadzenia nowych nasadzeń na danym terenie. Projekt ustala też zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów oraz dopuszcza zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach działki budowlanej – co może ułatwiać utrzymanie zieleni w dobrej kondycji.

Obecność zieleni, zwłaszcza wysokiej, wśród terenów zabudowanych wpływa korzystnie również na zmniejszenie nasłonecznienia gruntu, zmniejszenie parowania, poprawę nawilżenia powietrza, poprawę przewietrzania terenu i łagodzenie (zwłaszcza w okresie letnim) dobowych wahań temperatury. Duży udział zieleni wysokiej zapobiega również rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń pyłowych i wpływa korzystnie na ogólne zmniejszenie ilości zanieczyszczeń powietrza (w tym przede wszystkim CO₂), stanowiących jądra kondensacji, których zwiększona obecność wpływa z kolei na pojawianie się w granicach miasta niekorzystnych zjawisk klimatycznych. Zatem przytoczone ustalenia projektu planu chroniące zieleń, jak też te decydujące o jej powstawaniu i utrzymywaniu, sprzyjają kształtowaniu korzystnych warunków topoklimatycznych w obszarze opracowania.

Ponadto, projekt planu zawiera również inne ustalenia, które pozwolą na pewne ograniczenie negatywnych skutków dla klimatu lokalnego, wynikających z realizacji nowych obiektów kubaturowych. Należy do nich zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe w nowych indywidualnych systemach grzewczych (dopuszczonych planem). Wprowadzenie tego zakazu, stosownie do §132 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*, ograniczy możliwość lokalizacji nowych źródeł emisji niskiej, wpływających na wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza, a tym samym na niekorzystne kształtowanie lokalnego klimatu.

6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Realizacja ustaleń projektu mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu zmienia obecne zagospodarowanie i przeznaczenie terenu zabudowy, objętego jego granicami. Prace projektowe pozwolą uściślić rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne oraz m.in. zabezpieczyć realizację wymogów z dziedziny ochrony środowiska, w tym ochrony akustycznej.

Projekt planu ustalił na przedmiotowym obszarze tereny o następującym przeznaczeniu: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczony symbolem **MN**, oraz tereny komunikacji – tereny dróg publicznych, oznaczone symbolami: **1-2KD-L** (drogi klasy lokalnej, tj.: ul. Pilotów i ul. Z. Burzyńskiego) oraz **KD-D** (droga klasy dojazdowej, tj. ul. Balonowa).

Na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*²² oraz obecnie obowiązującego rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*²³, ochroną akustyczną w środowisku zewnętrznym objęto w granicach projektu planu jedynie teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej **MN**. W ustaleniach projektu planu ustalono zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenu **MN** – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

W celu uzyskania możliwości realizacji tego ustalenia dopuszczono stosowanie na terenach **1,2KD-L** i **KD-D** technicznych elementów uspokojenia ruchu, które wpływają na ograniczenie emisji hałasu pojazdów do środowiska.

Rozporządzenie jw. znacząco złagodziło wcześniejsze wymagania dot. hałasu samochodowego (oraz kolejowego czy tramwajowego), obowiązujące do października 2012 r.²⁴ Wymagania dot. hałasu lotniczego pozostały jednak na dotychczasowym poziomie, nie zmienianym od 2007 r.

W ustaleniach planu nie zakazano na terenie **MN** prowadzenia działalności usługowej – w lokalach użytkowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych szeregowych, zgodnie z przepisami

²² Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r., poz. 519, tekst jednolity, z późn. zm.)

²³ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

²⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. Nr 120 z 2007 r., poz. 826) – akt archiwalny

ustawy *Prawo budowlane*²⁵. Oznacza to, że dla źródeł zakłóceń akustycznych – czyli tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu, związanych z działalnością usługową, obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, o wartościach i dla przedziałów czasu podanych niżej.

Na podstawie obecnie obowiązującego rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*²⁶, dopuszczalne wartości poziomów hałasu dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej **MN**, wynoszą:

- w przypadku oddziaływania hałasu samochodowego:
  - dla wskaźników dopuszczalnego maksymalnego równoważnego poziomu hałasu komunikacyjnego, mających zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby – $L_{Aeq D/N}^* = 61/56$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym 16 godzinom pory dnia oraz 8 godzinom pory nocy,
  - dla wskaźników dopuszczalnego długookresowego średniego poziomu takiego rodzaju hałasu, mających zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz programów ochrony środowiska przed hałasem – $L_{DWN}^* = 64$ dB i $L_N^* = 59$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku (w porze dziennie-wieczornonocnej) oraz wszystkim porom nocy,
- w przypadku oddziaływania hałasu lotniczego (starty, lądowania i przeloty statków powietrznych):
  - dla wskaźników dopuszczalnego maksymalnego równoważnego poziomu hałasu komunikacyjnego, mających zastosowanie jw. do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby – $L_{Aeq D/N}^* = 60/50$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym 16 godzinom pory dnia oraz 8 godzinom pory nocy,
  - dla wskaźników dopuszczalnego długookresowego średniego poziomu takiego rodzaju hałasu, mających zastosowanie jw. – $L_{DWN}^* = 64$ dB i $L_N^* = 59$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku (w porze dziennie-wieczornonocnej) oraz wszystkim porom nocy.

W przypadku oddziaływania źródeł hałasu zakwalifikowanych do tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu (do których zalicza się m.in. urządzenia techniczne, np. takie jak: czepnie i wyrzutnie wentylatorów, agregaty prądotwórcze itp., ale również oddziaływania związane z działalnością usługową w budynkach), dopuszczalne poziomy dźwięku kształtują się na podstawie obowiązującego rozporządzenia jw. następująco: $L_{Aeq D/N}^* = 50/40$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym oraz w przedziale czasu odniesienia równym 1 najmniej korzystnej godzinie nocy, tudzież $L_{DWN}^* = 50$ dB i $L_N^* = 40$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku (w porze dziennie-wieczornonocnej) oraz wszystkim porom nocy.

Na podstawie wyników badań hałasu prowadzonych w roku 2017 – przedstawionych w dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*²⁷, można stwierdzić, że warunki akustyczne w środowisku na terenie **MN** – w obszarze projektu planu, są bardzo korzystne dla realizacji planowanej funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej (por. załącznik nr 3). Teren ten znajduje się obecnie poza zasięgiem oddziaływania hałasu samochodowego – przede wszystkim z ul. J. H. Dąbrowskiego, oraz hałasu lotniczego – z lotniska Poznań – Ławica. Nie przewiduje się, by w przyszłości oddziaływały na przedmiotowy teren **MN** uciążliwe akustycznie źródła hałasu, tak jak i obecnie nie oddziałują na ten obszar żadne inne – poza wymienionymi – źródła hałasu, tj. hałasu samochodowego z innych ulic w rejonie, hałasu lotniczego od działalności źródeł naziemnych, hałasu kolejowego, hałasu tramwajowego, a także hałasu przemysłowego czy hałasu od tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu.

Obszar projektu znajduje się także poza zasięgiem obszaru ograniczonego użytkowania – obowiązującego od 2012 r. dla lotniska Poznań-Ławica²⁸, utworzonego uchwałą Nr XVIII/302/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

²⁵ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1332, tekst jednolity z późn. zm.)

²⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

²⁷ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, Iemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

²⁸ Uchwała Nr XVIII/302/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 stycznia 2012 r. *w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Ławica w Poznaniu* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2012 r., poz. 961)

Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej na terenie **MN** wygeneruje większy ruch samochodowy w rejonie opracowania analizowanego mpzp i w jego otoczeniu. Będzie to jednak ruch o charakterze lokalnym i dojazdowym, i należy oczekiwać, że nie będzie miał większego wpływu na kształtowanie warunków akustycznych w otoczeniu obszaru opracowania. Ruch ten nie będzie zagrażał zapewnieniu wymaganych standardów akustycznych w środowisku, wymaganych dla terenu **MN**. Korzystne dla uzyskania oczekiwanych, nie przekraczających dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku poziomów dźwięku od przejeżdżających pojazdów będzie tu dopuszczenie stosowania technicznych elementów uspokojenia ruchu, sformułowane dla terenów komunikacji.

Na etapie realizacyjnym ustaleń mpzp należy spodziewać się dodatkowej emisji hałasu, powodowanej przez pojazdy oraz silniki pracujących maszyn, związanych z pracami budowlanymi, prowadzonymi w związku z lokalizacją nowej zabudowy, przebudową lub rozbudową układu komunikacyjnego oraz infrastruktury technicznej. Będzie to oddziaływanie krótkoterminowe, którego zasięg powinien ograniczyć się jedynie do terenu budowy i które ustanie po zakończeniu prowadzenia prac budowlanych. Należy spodziewać się jednak, że prace te prowadzone będą etapowo, co znacznie zmniejszy oddziaływanie na kształtowanie klimatu akustycznego w otoczeniu opracowania.

Podsumowując należy stwierdzić, że obecne komfortowe warunki akustyczne w środowisku – na terenie planowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej **MN**, w granicach przedmiotowego obszaru projektu planu dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu – będą zapewnione jeśli zostanie zrealizowane zarówno ustalenie akustyczne – sformułowane w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku, jak i ustalenie sformułowane dla terenów komunikacji – mające znaczenie dla kształtowania korzystnych warunków akustycznych w środowisku.

6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

Ze względu na brak w granicy projektu planu zabytków w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i ochronie nad zabytkami*, a także innych obszarów i obiektów charakteryzujących się szczególnymi wartościami historycznymi, artystycznymi czy naukowymi, w projekcie nie podejmuje się ustaleń w zakresie dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej oraz nie przewiduje się oddziaływania realizacji ustaleń planu dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu na dziedzictwo kulturowe.

6.11. Oddziaływanie na dobra materialne

Realizacja ustaleń mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu spowoduje trwałe oddziaływania na dobra materialne. Przygotowanie terenu **MN** pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wymagać będzie usunięcia istniejących budynków. Biorąc pod uwagę ich stan techniczny i wizualny będzie to oddziaływanie zdecydowanie pozytywne.

Wprowadzenie nowych inwestycji obejmujących lokalizację nowej zabudowy, a także budowa infrastruktury komunikacyjnej oraz technicznej w obrębie nowego terenu mieszkaniowego przyczyni się natomiast do wzrostu ilości dóbr materialnych.

6.12. Oddziaływanie na obszary prawnie chronione, w tym obszary Natura 2000

W obrębie analizowanego obszaru oraz w jego otoczeniu nie są zlokalizowane obszary prawnie chronione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. *o ochronie przyrody*, w tym obszary objęte Europejską Siecią Ekologiczną Natura 2000. W związku z powyższym, nie przewiduje się oddziaływania realizacji ustaleń mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu na tereny prawnie chronione.

6.13. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie spowoduje oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Analiza skutków realizacji ustaleń planu miejscowego w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać na analizie wyników pomiarów i ocen uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko²⁹, dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania. Należy tylko podkreślić, że analiza wyników pomiarów, uzyskanych w ramach PMS, musi dotyczyć obszaru objętego danym planem miejscowym.

Monitoring prowadzony w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykonywany jest przez ustawowo zobligowane do tego instytucje, w przypadku miasta Poznania – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie, Prezydenta Miasta Poznania, pełniącego jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego. Dotyczy poszczególnych komponentów środowiska, w tym: jakości powietrza, jakości wód powierzchniowych i podziemnych, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, a jego szczegółowy zakres i częstotliwość określają przepisy odrębne, w tym ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach³⁰, a także w specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych do rozwiązań wskazanych w projekcie mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu, ponieważ zaproponowane w projekcie rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne uważa się za optymalne, zarówno pod kątem rozwiązań urbanistycznych (ustalenie uzupełnienia istniejącego układu urbanistyczno-architektonicznego zabudową mieszkaniową jednorodziną o zbliżonym charakterze oraz gabarytach do istniejącej zabudowy osiedla) oraz rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska (ochrona zieleni wysokiej, zakaz stosowania paliw stałych w indywidualnych systemach grzewczych - piecach i trzonach kuchennych).

9. WNIOSKI

- Celem uchwalenia mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu jest umożliwienie realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenie, na którym w obecnie obowiązującym mpzp „Jeżyce 3” w Poznaniu ustalono funkcję usługową.
- Rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne ustalone w projekcie planu są zgodne z uwarunkowaniami fizjograficznymi oraz ustaleniami „Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”.
- Powyższa prognoza oddziaływania na środowisko nie wykazała prawdopodobieństwa powstania znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze w związku z realizacją ustaleń projektu planu. Potencjalne oddziaływania spowodowane będą realizacją nowej zabudowy oraz elementów zagospodarowania działek budowlanych (np. dojścia, dojazdy, miejsca postojowe, infrastruktura techniczna). Realizacja tych inwestycji spowoduje skutki zarówno krótkoterminowe, jak i długoterminowe. Krótkoterminowe związane będą z etapem prowadzenia prac budowlanych, które generować będą emisje zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza, hałasu oraz spowodują pewne utrudnienia w ruchu komunikacyjnym w rejonie inwestycji. Oddziaływania

²⁹ Dz.U.U.E.L.2001.197.30

³⁰ w tym m.in. w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz.U.2016.1178), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem (Dz.U.2011.140.824 ze zm.)

długofalowe wynikać będą głównie z ingerencji w powierzchnię ziemi (zwiększy się powierzchnia trwale utwardzona), zwiększenia ilości wód opadowych i roztopowych odprowadzanych za pośrednictwem kanalizacji deszczowej z obszaru planu, usunięcia części zieleni. Należy jednak zaznaczyć, że powyższe oddziaływania, ze względu na swoją skalę oraz zasięg przestrzenny, nie będą znaczące.

- Pozytywnym skutkiem realizacji ustaleń planu będzie racjonalne zagospodarowanie terenu, który do tej pory był zaniedbany oraz podlegał dewastacji. Realizacja nowej zabudowy mieszkaniowej o gabarytach oraz formie zbliżonych do istniejących w otoczeniu zabudowań, pozwoli na harmonijne uzupełnienie układu urbanistycznego oraz poprawę walorów krajobrazowych omawianego obszaru.

10. STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko, dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu składa się z ośmiu części.

W pierwszej omówiono podstawy formalno-prawne, metodologię i zasadność jej sporządzenia. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, kulturowe, krajobraz.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu. Projekt planu opracowywany został na podstawie uchwały Nr LXXVII/1156/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 21 września 2010 r. Obecnie na omawianym terenie obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Jeżyce 3” w Poznaniu, zatwierdzonego uchwałą Nr LXXIII/857/III/2001 Rady Miasta Poznania z dnia 20 listopada 2001 r.

W drugiej części omówiono położenie przedmiotowego obszaru w przestrzeni miasta i jego obecne zagospodarowanie. Ogólnie scharakteryzowano poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz jego stan w odniesieniu do jakości powietrza, wód oraz klimatu akustycznego.

Projektem planu objęto obszar zlokalizowany w zachodniej części Poznania, w południowej części osiedla Wola, pomiędzy ul. J. H. Dąbrowskiego a lotniskiem Poznań-Ławica. Obszar objęty sporządzeniem planu zajmuje powierzchnię 0,68 ha. Ustalenia projektu planu obejmują teren działki budowlanej nr 149/1, ark. 02, obręb Jeżyce oraz fragmenty ulic: Z. Burzyńskiego, Balonowej i Pilotów.

Teren działki jest w niewielkim stopniu zainwestowany. Znajdują się na nim dwa obiekty budowlane. W przeszłości jeden z nich pełnił funkcję pawilonu handlowego. Od dłuższego czasu obiekty te są nieużytkowane i poddawane dewastacji. Obszar projektu planu jest terenem płaskim, wyniesionymi na wysokość 90 m n.p.m., położonym w obrębie równiny sandrowej, stanowiącej fragment rozległego sandru junikowskiego. W podłożu dominują plejstocenijskie piaski lodowcowe, zalegające na warstwie glin zwałowych z okresu zlodowacenia bałtyckiego. Obszar opracowania w całości położony jest w obrębie JCWP Potok Junikowski. W jego granicach nie występują wody powierzchniowe. Wody gruntowe w obrębie równiny sandrowej występują na ogół na głębokości 4-5 m p.p.t. Zwierciadło wód gruntowych ma charakter swobodny, podlegający wahaniom sezonowym, a zasilanie odbywa się głównie poprzez bezpośrednią infiltrację wód opadowych. Zielen występującą na przedmiotowym terenie stanowią spontanicznie rozwijające się skupiska traw oraz nieliczne nasadzenia drzew i krzewów rosnących głównie we wschodniej części nieużytkowanej działki oraz rząd drzew w ul. Pilotów. Świat zwierzęcy reprezentowany jest przede wszystkim przez gatunki zwierząt pospolitych, przystosowanych do życia w bliskim sąsiedztwie osad ludzkich. W granicy obszaru projektu planu nie występują obiekty i obszary zabytkowe, wpisane do rejestru zabytków oraz stanowiska archeologiczne.

W trzeciej części prognozy zwrócono uwagę na brak problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu planu oraz ograniczeń w realizacji jego założeń, wynikających z występowania w jego granicach obszarów prawnie chronionych.

W czwartej części omówiono cel i zapisy projektu planu. Wskazano również ich powiązania z zapisami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”. Wykazano także potencjalne skutki dla środowiska i przestrzeni, jakie mogą wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu.

Zasadniczym celem mpzp dla terenów w rejonie ul. Balonowej w Poznaniu jest ustalenie dla analizowanego terenu funkcji mieszkaniowej, a więc takiej, która dominuje obecnie na terenach sąsiednich osiedla, i której realizacja pozwoli na uporządkowanie analizowanego terenu. W obecnie obowiązującym mpzp dla przedmiotowego terenu ustalono funkcję usługową. Do tej poru zabudowa usługowa nie została zrealizowana, a istniejący pawilon handlowy ulega stopniowej dewastacji. Można zatem wnioskować, że brak jest zainteresowania na tym terenie funkcjami wskazanymi w ustaleniach obowiązującego planu. Projekt planu zakłada zainwestowanie działki nr 149/1, ark. 02, obręb Jeżyce zabudową mieszkaniową jednorodzinną (teren **MN**), a jej obsługę samochodową zapewnią istniejące ulice: Pilotów, Balonowej oraz Z. Burzyńskiego. Dla terenu **MN** ustala się lokalizację zabudowy szeregowej, jednolitej na całym terenie pod względem formy i parametrów zabudowy. Dla ustalonego zainwestowania określono parametry zabudowy, takie jak: powierzchnia zabudowy, powierzchnia biologicznie czynna, wysokość budynków, kształt dachów.

W piątej części prognozy omówione zostały podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, w tym wspólnotowym i krajowym, istotne dla projektu mpzp. Odniesiono się do zapisów następujących dokumentów:

- na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym - Dyrektywy 96/62/WE Rady w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza, Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- na szczeblu krajowym - Strategii Rozwoju Kraju 2020, Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020), Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku.

W szóstej części omówiono potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, w tym na: powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, warunki wodne, bioróżnorodność, szatę roślinną, zwierzęta, krajobraz, ludzi, powietrze, klimat lokalny, klimat akustyczny, obszary Natura 2000 i inne obszary chronione, a także na dziedzictwo kulturowe i dobra materialne. Ze względu na niewielką skalę projektowanych inwestycji budowlanych, ich charakter oraz stosunkowo niedużą powierzchnię, na jakiej będą lokalizowane, stwierdzono, że ich realizacja nie spowoduje znaczących, negatywnych oddziaływań na środowisko. Niemniej, prowadzenie inwestycji budowlanych wpłynie w pewnym stopniu na zmianę obecnych uwarunkowań środowiskowych omawianego obszaru. Zmniejszy się powierzchnia biologicznie czynna, kosztem powierzchni utwardzonych, zajmowanych przez budynki oraz towarzyszące im elementy zagospodarowania działki. Tym samym zmniejszy się również powierzchnia infiltrująca wody opadowe i roztopowe do gruntu. Zmieni się również charakter występującej tu zieleni. W miejscu spontanicznie rozwijającej się zieleni obecnie nieużytkowanego terenu pojawi się zieleń całkowicie kontrolowana przez człowieka, najprawdopodobniej będą to głównie gatunki roślin ozdobnych, typowych dla przydomowych ogrodów.

W siódmej części odniesiono się do zagadnień związanych z analizą skutków realizacji postanowień planu miejscowego. W części ósmej wyjaśniono brak rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie planu.